

Nagyvárad Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ, főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hírlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

A lei sürgős stabilizálását kéri a nagyvárad Kereskedelmi Csarnok is Mi van a várad tőzsdével?

A nagyvárad Kereskedelmi Csarnok elnöksége csütörtök este hét órakor Flegmann Armin elnöklété alatt ülést tartott.

Az ülésen Schustek Adolf iskolaigazgató jelentést tett a Csarnok által fenntartott iskolák ügyéről, majd dr. Fried János főtthár referált a kereskedelem azon katasztrófális helyzetéről, amelyet a leu árfolyamának a legutóbbi napokban mutatkozott hullámzása idézett elő.

Az elnökség elhatározta, hogy a leu sürgős stabilizálása érdekében táviratilag fordul Averescu miniszterelnökhöz és Manoi-lescu pénzügyminiszter-helyetteshez.

Ugyancsak dr. Fried János főtthár tett előterjesztést az új lakbértörvény tervezetének a kereskedőkre, mint lakásbér-
lőkre vonatkozó intézkedéseiről. Az elnökség az e kérdés körül elhangzott felszólalások alapján elhatározta, hogy a szakosztályok által megjelölendő kereskedőkből

egy permanens bizottságot szervez, amely a kereskedőknek a vonatkozó kérdésben felvilágosítást nyújt és ezek érdekeinek védelmét fogja ellátni.

Reichard Dezső alelnök a kereskedelmi alkalmazottak és tisztviselők adójának magállapításánál előforduló sérelmeket tette szóvá. Javaslatára az elnökség elhatározta, hogy sürgős átiratban fordul Storescu Dinu pénzügyigazgatóhoz az iránt, hogy adjon utasítást a kincstári előadónak a létminimum levonására vonatkozólag. Ezzel kapcsolatban az elnökség dr. Fried János

nos főtthár előterjesztése alapján azt is elhatározta, hogy

országos mozgalmat indít a kereskedelmi alkalmazottak adózását illetően a létminimumnak a jelenlegi drágasági viszonyoknak

megfelelő felemelésére, ugyszintén a 4 és 8 százalékos adó alapjának megfelelő felemelése érdekében.

Az elnökség a titkári jelentés alapján foglalkozott azzal az értesítéssel, hogy az új

tőzsdetörvénynek a kormány által kidolgozott tervezetében Nagyvárad fel van véve, mint olyan város, amely árutőzsde felállítására kap jogot. Az elnökség a tőzsde felállításának megfelelő előkészítése céljából Beck Nándor elnöklété alatt egy bizottságot küldött ki, amelyben a termény, liszt, fa, zsir, szalonna kereskedők, ugyszintén a malmok és a nagyobb földbirtokosok vesznek részt.

Hatszázmillió márkás kölcsönt kap Románia Németországtól

Bukarestből jelenti a Rador:

A Cuvantul Információi szerint a német kölcsön ügye döntő fázisba jutott. Románia hatszázmillió márkás kölcsönt kap. A Cuvantul megjegyzi, hogy nem ismeri a kölcsön feltételeit, azonban úgy látszik, hogy a németek elfogadták Averescu tábornok-miniszterelnök feltételeit.

Olaszország folytatja háborús készülődéseit?

— Az Estilap eredeti távirata —

Párisból jelenti: A Chicago Tribune párisi kiadása szenzációs részleteket közöl az olaszok állítólagos hadikészülődéseiről Albániában.

A következőket írja a Chicago Tribune:

— Albániából érkező megbízható hírek szerint március 28-án hat-ezer olasz katona szállott partra Szkutari közelében, hét páncélos autóval, míg Durazzóban negyven

hegyi üteget, négy messzebordó ágyút, ötven teherautót, sok gépfegyvert szállítottak partra az olasz hadihajók. Negyven olasz tiszt polgári ruhában ment Albániába kiképezni az albán katonaságot. — Szkutari előtt nagyarányu erődítések végeznek.

Ujabb izgalmak a kínai területeken

— Az Estilap eredeti távirata —

Pekingből táviratozzák:

Az amerikai misszió Észak-Santungból és Hinghi tartományból visszahívta misszióit.

Sanghaiból jelenti:

Az amerikai konzulátus ma egy ágyunaszádra költözött.

Az amerikai cégek beszüntették a munkát.

Nankingban a kantoniak felvonultatták tüzéségüket a folyót uraló dombra és általános támadást készítenek elő.

Csang Kaisek kijelentette a sajtónak, hogy amíg a külföldieket idegen csapatok és hadihajók, nem pedig kínai csapatok védik, addig értük semmi felelősséget nem vállalhat.

Párisból jelenti:

A francia külügyminisztérium Sanghaiból táviratot kapott, hogy az angolok és amerikaiak utasítást kaptak, hogy

űritsék ki a Jang-Csek-Jang felsővölgyét.

A távirat nem emlékezik meg arról, az incidensről, ami állítólag a francia koncessziós területen történt.

A francia tábornagy távirata teljes nyugalmat jelent.

Sanghaiból táviratozzák:

A kommunisták megkísérelték a francia koncesszió kapuit lerombolni.

A franciák tüzzel fogadták a kommunistákat, akik az első sorokba apró gyerekeket állítanak védelmül.

A külföldiek között az izgalom a helyzet komolysága miatt igen nagy.

Ugy látszik, Csangkaisek tehetetlen az ideiglenes kormánnyal szemben.

Meglepetések a szerb politikában

— Az Estilap eredeti távirata —

Belgrádból táviratozzák: A skupstinában általános meglepetésre a kormány három előterjesztést tett, amelyekben felhatalmazást kért, hogy a volt montenegrói dinasztának adják vissza birtokait és negyvenkétmillió dinár kártérítést szavazzanak meg számukra. Ezek a javaslatok a pénzügyi bizottságon nem mentek keresztül.

A parlamentben azonban váratlanul óriási ellenzéke támadt a meglepetésszerűen előterjesztett javaslatoknak. Nagy vihar keletkezett, végre is 156 szóval 126 ellen a költségvetést és a felhatalmazást elfogadták.

Uj háboru kezdődik az afrikai gyarmatokon?

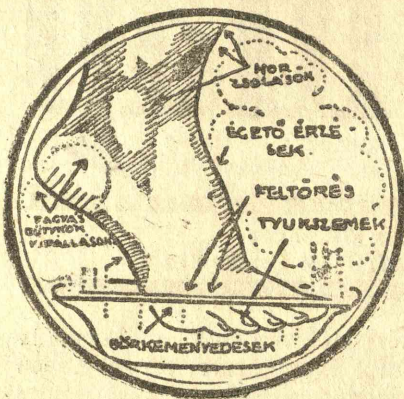
Tangerből táviratozzák:

La Rache környékén a felkelők újból erőre kaptak és megtámadták Ankarin spanyol táborát.

Kemény harc fejlődött ki a felkelők és a gyarmati katonaság között.

Eddigi hírek szerint a harcoknak 40 halottja van.

Elég volt a szenvedésből!! Szent Rókus lábsó

rendbehozza a lábat!

Ezen készítményből, mely külföldön régen és kitűnően bevált, elegendő, ha egy csekély mennyiséget beleteszünk egy labor meleg vízbe és áztatjuk a fájós lábat 10-15 percig. Ezen idő múlva a láb feltörése, a kintő, égető érzések, fagyások megszűnnek és többé újra el nem kezdődnek.

Hosszabb áztatás megpuhítja a tyukszemet és bőrkeményedéseket annyira, hogy azok könnyűszerrel, és **vagy borotva nélkül** eltávolíthatók.

A legégetőbb, legmakacsabb érzések, **ígyási tünetek** elmúlnak a **Szent Rókus lábsó** használatával.

Meg fog győződni, hogy a **Szent Rókus lábsó** a lábat a legjobb állapotba hozza, úgy, hogy a szűk és új cipő éppen olyan kényelmes lesz, mint ha évekig hordta volna. Megszabadul a láb különböző zavaraitól, **járhat, amennyit akar, állhat egy helyben órákig**, a fáradtság vagy fájdalom legcsekélyebb érzése nélkül.

Egy nagy csomag Szent Rókus lábsó ára 4. Lei.

Kapható

minden gyógyszerárban

Ha nem kapna, forduljon a romániai fölerakathoz **Rozsnyai gyógyszer-ár Arad Piața Avram Iancu.**

Használati utasítás minden csomagban.

Eredeti csakis kék csomagolásban.

Mosse 3503

Cégtáblák

kedvezményes fizetési feltételek mellett olcsón készülnek KLEIN kartelenküli műtermében, Cuza Voda (Szacsvey. u.) 36

SPORT

A Törekvés csatársorának és az Egyetértés védelmének erőpróbája lesz a vasárnapi mérkőzés

A két régi rivális nagy küzdelmei fognak vasárnap a Rhédey-kertben megelveznedni.

Az Egyetértés mindig a Törekvés ellen játszotta ki legjobb formáját és ha ma a Törekvés győzelmi esélyei határozottan megnagyobbodtak is,

a győzelem koránt sincs még elkönnyelve.

Kemény és élénk mérkőzés után a Törekvés győzelmét várjuk.

Előzőleg a NAC, eltávozott játékosai helyén új erővel megerősített csapata játszik az Amateur-Törekvés kombinált együttesével.

Meghódította Váradot a ping-pong

A Royal kávéház külön helyiségében szorgalmasan tréningeznek a NAC ping-pong játékosai. A játékkedv fokozására a szakosztály vezetősége havonként háziversenyeket rendez és ennek eredménye alapján a férfi játékosok legközelebbi versenyén a következők vesznek részt:

Fogel, Salamon, Beck, Steiner, Schlesinger, Adorján I., Baumann, Szemere, Velvart, Adorján II.

Az I. osztályu versenyt fogja követni a II. osztályu játékosok versenye, melyen a következők vesznek részt:

Rác, Nussbaum, Weisz, Herman, Fried, Rosenberg, Barna, Grünstein, Moskovitz, Szabó, Madas.

A II. osztály 2 első helyezettje az I. osztály 2 utolsó helyezettjével cserél helyet.

A női játékosok is szorgalmasan járnak tréningre. Molnár Annus, Nissel Blanka, Reisinger Annus, Salamon Duci, Waldmann Loty, Papos Irma, Fried Baba, Beck Anca, Glück Duci, Geiringer Vica és Nissel Rózsi, mindnyájan egyre emelkedő nivóju formát áruznak el.

A standard versenyjátékosokon kívül a NAC ping-pong szakosztályának gyakran ilusztris vendégei vannak.

A ping-pong sport iránti érdeklődés egyre nagyobb arányu, miért is a szakosztály vezetősége néhány agilis klub-

tagtól és a Royal vezetőségétől támogatva új és nagyobb klubhelyiség megteremtésén fáradozik. Ezen klubhelyiség megnyitása után a NAC-nak módjában lesz nagyobb versenyeket rendeznie és a közeljövőben lebonyolítandó nemzetközi verseny is, melyen Románia ping-pong bajnokságai dőlnek el és melyben a londoni ping-pong világ-bajnokság első helyezettjei, dr. Jakobi és Mechlovits is részt vesznek — az új helyiségben kerül lejátszásra.

Elmondhatjuk, hogy a ping-pong Váradot már meghódította.

AMSTERDAM VEZET A MÉRKÖZÉSEK BEVÉTELI STATISZTIKÁJÁBAN

A nemzetközi futballszövetség érdekes statisztikát közöl a nemzetek egymásközötti mérkőzések bevételeiről.

A kimutatás ellen Amsterdam vezet, a holland-német mérkőzés-sel 103.700.000 koronával.

2. Koppenhága a dán-svéd mérkőzéssel 1 milliárd korona.

3. Vigó, a magyar-spanyol mérkőzéssel 900 millió korona bevételt ért el.

4. Oslo, a dán-norvég meccsel 600 milliót.

5. helyen Budapest áll a svéd-magyar mérkőzés után beszédett 450 millió bevétellel.

A NAC házi torna-versenye

A Nagyvárad Atlétikai Club tornaszakosztálya április 7-én, délután 4 órakor tartja a reáliskola tornatermében ezévi első háziversenyét.

Aki ismeri Lehoczky tanár urat, a NAC tornászainak működvelő tanító-mesterét, az feltétlenül megtekinti ezt a versenyt, mert tanítványai legjobbjai fogják korláton, gyűrűn, nyújtón és lovon precíz és élvezetes versenygyakorlataikat bemutatni.

A verseny, tekintve, hogy propaganda jellegű, belépő díj nélkül lesz megtartva.

Felhívjuk Várad társadalmának figyelmét erre a versenyre, mely ennek a legnemesebb sportágnak fejlesztését tűzte ki céljával.

EGY MILLIÁRDRA BIZTOSÍTOTTAK EGY MÉRKÖZÉST

A világhírű uruguayi Penarol bécsi mérkőzésre egy nagykereskedő cég, melynek Montevideóban is vannak kapcsolatai, hatalmas aranyserleget tűzött ki.

A vasárnapi meccset eső ellen biztosították. Nagy a bevétel valószínűség, de nagy a kockázat is.

A mérkőzést rendező bécsi szövetség egymilliárdkoronás eső elleni biztosítást kötött a bécsi kombinátnak a Penarol elleni meccsére.

A Penarol lát Bécsben óriási.

TURAY, AZ ÚJ FERENCVÁROSI KREKK NEM ANALÁBÉTA

A rossz nyelvek azt sugdosíták, hogy Turay a pestiek újonnan felfedezett csatár-fenő aija, bármennyire mestere legyen is a b-darugásnak, inni, olvasni nem tud.

Ez ugyan mit sem vont volna le a fiatal 16 éves tehetség érdemeiből, de az a körülmény, hogy Turay kezeirását alkalmunk volt látni, mégis arra késztet, hogy az esetleges várad nyugtalankodókat megnyugtassuk: Turay ir és olvas.

OSLÓBAN ÉPÜL EURÓPA LEGNAGYOBB KERÉKPÁRPÁLYÁJA

A norvég fővárosban 20 ezer néző befogadására alkalmas fedett kerékpárpályát építenek.

BOROTRA ÉS BRUGNON NYERTE AZ AMERIKAI PÁROS BAJNOKSÁGOT

Az amerikai fedettpályabajnokságok férfi páros döntőjében a Borotra-Brugnon-pár 7:5, 6:3, 6:2 arányban legyőzte az amerikai King-Hunter-kettőt.

Angol-szövet raktár

Urakat izléssel és elegánsan öltöztet

Hackmayer

angol szabó-cég

Avram Iancu (Kossuth)-u. 2.

Szolid árak

Mozgószínházi műsorok:

Apolló mozgó

Ma, pénteken utoljára

Aki mer, az nyer

Víg kalandtörténet 7 felvonásban
A legmulatságosabb jelenetek.
Livio Pavanelli Elga Brink és Paul Heidemann művészetük legjavát nyújtják.
Ezt megelőzőleg:

Susanne Lenglene

bemutatja a teniszsport mesteriskoláját

Holnap szombaton

A meztelen nő

bemutatása

Dorian filmszínház

Ma utoljára

Az arany pillangó

Rendezte Kertész Mihály.

A főszerepben: Lily Damita

DORIAN-FILM

Jön

Jön

Hosz és besz

Egy tözsdekarrier története

Heyman-szinkör

Ma délután 5, 7 és 9 órakor

Ibolya-faló

Harry Liedtke Verebes Ernő Lil Dagover

Rendes helyárak.

Kedvezményes jegyek nem érvényesek.

Vasárnap délelőtt 11 órakor

Acélkirály

Millton Sills-sel

Tavaszi

2967

**férfi ruhák
és felöltők**
nagy választékban
MENDEL
ruha-áruház. Bul. Reg.
Ferd. (Rákóczi-ut) 3.

Április végeig

**be lehet még jelenteni
a postafakarak
betéteket**

A volt magyar postatakarékpénztár betéttulajdonosainak, mint ismeretes, március 31-ig kellett bejelenteniük követeléseiket az aradi postafőnökségnél.

Ma rendeletet adott ki a postavezérgazgatóság, amely szerint a követelések bejelentését április 30-ig meghosszabbították.

A postafőnökség figyelmezteti az érdekelteket, hogy a bejelentéseket a jelzett határidőig okvetlenül eszközöljék, mert további meghosszabbítás teljesen ki van zárva.

Husvéni פסח
fűszerorok

Kristály- és kockacukor, kávényers és pergelve, Franck-kávé, bors, paprika, cerezs, plantol, ecet, szilva, csokoládé, gyömbér, tea, carobbe, stb. kapható

Fuchs Bélánál

Nicolae Iorga Zöldfa-utca) 21.

Nagy
üzlethelyiség

előnyös bérrel a Fő-uton
részben is, ol sön

á f a d ó .

Sternberg

Bul. Reg Ferdinand 14.

**Minden ellenkező hi-
reszteliséssel szemben
a volt**

**DAJKOVITS-féle
lényképészeti műterem**
Sas-passa

az eddigi, tehát már hosszú esztendő óta ott működő vezetővel teljesen újonnan berendezve továbbra is a nagyközönség rendelkezésére áll.

Felvételek minden időben és világitás mellett eszközöltnék.

A Richelieu-teremtől — a váradi szinpadig

Glosszák Herbert-George Wells párisi és Pamfil Seicaru nagyváradi előadásához

Páristól messzire van Nagyvárad térben és távol az időben és a bulvárdok és a Champs-Elysée életének szilaj lüktetése mellett a mi szegényes vidéki létünk kicsinyes vívódása szinte semmiséggé lankad el. Amint eltörpül a Notre-Dame mellett falusi templomok szerény tornya. De egyazon Isten nagyobb dicsőségére tör fel a levegőébe minden templomtorony s egyazon-emberi élet lüktet a bulvárdokon és a mi piroseserepes házaink közt. És a legemberibb Missa solemnisnek, ami a roppant székesegyházból a Földről száll a magasságok felé: az életnek örök, változó harmóniáját az a ritmus biztosítja, amelyet az Eszmék fejeznek ki hangjegytömegükkel láthatatlanul. Az Eszme pedig — eszme nálunk és eszme Párisban és mindenütt, ahol emberek a fejlődés útját vágják maguknak át az erők sűrűjén, hősi és sokszor hívságos, ostoba kopácsolással...

... Így vigasztaljuk magunkat, ahelyett, hogy IV. Henriknek Crillonhoz intézett híres üzenetét magunk ellen fordítva, a legtragikusabb konzekvenciát vonnánk le azért, mert nem lehattunk jelen Herbert George Wells párisi előadásán, a Sorbonne amfiteátrális termében, amelyben a nagy Richelieu biboros emléke él...

Minék fürkészni most a Véletlen törvényszerűségeit, és minék összemérni mennyiségeket, amelyek nem összemérhetők? Pamfil Seicaruban, akiről e hasábonok oly gyakran esett szó, s akit néhány nappal ezelőtt magunk közt tisztelgettünk, — láttuk — megvan a súlyos talantum értékének biztos és jogos öntudata, amely a golyótyárban — mert a ragyogó toluromán publicista harminchárom éves — máris az országos tényező megérdemelt epitetonját juttatja valakinek, aki nem is akar több valakinek, aki nem is akar több lenni, — mert büszke rá, hogy az: ujságíró. Végtelen szubjektivitása ikertestvér határtalan nacionalizmusával, de a dolgok és emberek megítélésében tud objektív is lenni és ha görögkeleti letére — mint ömaga mondta — forró csodálójá a katolikus egyház angviali doktorának Aquinói Szent Tamásnak, úgy bizonyosan érzi, hogy H. G. Wells gondolatvilága a huszadik század legszebb, legtrikább, legemberibb szellemi birodalmi közül való; bizonyára érzi, tudja, hogy ez a hatvanéves angol író az „Időgép”-től „William Clissold világá”-ig (és ki tudja még ezután meddig?) a kornak, a mi korunknak „Summa”-ját hagyja örökül az elkövetkező századokra — ha az ujságírók kéreésétől Pamfil Seicaru — inkább bizarr gondolat — igazibb életnek tartja is, mint a chef d'oeuvre-t, amelyek évezredek át világítanak...

Az eszmék, amelyek izzóvá teszik a levegőt, ugyanazok a Szajna mellett, mint a Körös partjain. Wells a demokráciáról beszélt úgy, ahogyan beszélhet ő, aki mérsekelt és szélső szocializmusnak magas iskoláját már régen kijárta, aki egykor együtt szötte a háboru halotti leplet a pacifista álmodozókkal, aztán együtt sirt a háboru áldozataival, anyákkal, feleségekkel és szeretőkkel, és együtt gondolkodik (csak épen évekkel

előbb, mint mások) azokkal, akik keresik a kiutat az emberiség mai válságából. Ezért beszélt Wells Párisban a demokráciáról, amelynek krízise egy az emberiség válságával — és ezt a témát fejtegette itt Nagyváradon, a színházban maroknyi közönség előtt Pamfil Seicaru, aki szintén érzi és évek óta napról-napra kiáltja bele a román közvéleménybe a demokrácia csödjét, a diktatura szükségességét, a nemzeti erők teljes összefogását, a tekintély és a hierarchia megszilárdítását, mert neki, aki férfikora elején áll, ezt szuggereálta három háborús év, amikor szembenállott a halállal...

Az a nemzedék, amelyet Wells generációjának bűnös könnyelműsége odadobott 1914-ben a háboru örvényébe, Wellsnél finomabb, bátrabb és őszintébb megértőre sohasem találhatott volna. Ez a vaslogikájú, bámulatosan világos, józan agyvelő, az emberiség egységét tanítja máris halhatatlan világtörténetében. És ugyanakkor istenien nemes emberi szíve, halott és félig-élő generációk minden porbahullt reményét, füstbement csodavárásait elsiratja Robert Rothingban, egyik legújabb regényének második hőseben. Robert Rothing, az ujságíró, a harmincéves angol fiatalember, akit a lövészérek az „élan vital”-tól fosztott meg, csodálkozva látja háboru után: új embertípus nőtt a fejére. Az ő fejére? Igen, — és mindnyájunk fejére, akik Robert Rothing generációjához tartozunk! Új emberek légiói törnek ki az idők méhéből, — mindaz, hogy faiseurök-e, vagy pszichoanalitikusok, hasardeurök-e, vagy regényírók, — kiméletlenül elfoglaltak minden helyet beidegzett alkarnokságukkal és így lett második hős Robert Rothing-ból, aki első hőssé lett volna, ha 1914 „különös, különös nyaréjszaká”-ján másképpen fordul a sors kezeke...

Robert Rothing: a mi nemzedékünk — az, amelyet például Bukarest fórumán Pamfil Seicaru csoportosít maga köré és a római ideál nevében vezet rohamra a demokrácia ellen, — mint legutóbb is, hétfőn délután a váradi színház rivaldájáról. Wells, akinek szeretete a mi nemzedékünk iránt: az apa szeretete, — tizenkét nappal előbb megmagyarázta az am-

phitheatre-Richelieu emelvényéről a kipirult arcú ezernyi közönségnek, a világ fővárosa szellemi arisztokráciájának, hogy a demokrácia valóban válságba jutott. Sőt le is zárult egy fejlődési korszaka a népuralom elvének. De kifejtette Wells azt is, hogy a demokráciának az eddigi bővített és kiegészített kiadása helyébe jöjjön hát az átnézett és javított kiadás! Robert Rothing szellemi apja, mintha látná, hogy Robert, minden nemzettek Robertjei újból helyet kérnek maguknak a világban. Wells látja, hogy a demokrácia meglevő rendje ellen sorakozik fel az ifjuság Rómában és Moszkvában egyaránt. A „William Clissold világá”-nak írója könyörtelen ellensége a bolsevizmusnak és elveti a fascizmust, de rendületlenül hiszi, hogy van még minden nemzet ifúságában egy-egy kis csoport, amelynek álmodói a demokratikus szintézis ráánkvetkező korszakának előfutárai...

A háborútjáró Pamfil Seicaru, nem nyugszik bele az új embertípus kiméletlen előtörésébe és az erőre — az erő érveivel akar választ adni, hogy magának és a Robert Rothingok körébe gyűlekező csapatának az előteret meghódítsa. Pamfil Seicaru Róma felé tekint és a vesszőnyalából kiálló bárd az a jel, amelyben az ő generációjá a „premier plan”-ra kiadalmasan előnyomul, miközben kiméletlenül letipor mindenkit, aki elébe áll, még ha az ő nemzedékéből való is. Wells, — aki 60-ik évének életiskolát kijárt fenséges lekének és brit fölényének nyugodt deris távlatából nézhetné az egész viadalt, ami az öreg világéret emészti — a megfontolás, az „ember mindenekelőtt” elvének hangján szól hozzánk az amphitheatre-Richelieu szószékéről, hogy a Robert Rothingokban és az akció vágyától duzzadó fiatalokban feléressze az igaz és üdvözítő cél tudatát. És ha nem is volna előttünk Wellsnek évezredekre kiragyogó munkássága, ha nem is ragyogna felettünk, Európa égboltozatán vakító fénnel Herbert George Wells szelleme, ha nem is éltük volna át mi magunk is a leütni évtizedet Robert Rothing hősi vagy hőstetlen szenvedései közt, amiket a világtörténelem, — tehát a magunk balkezessége — rótt ki — akkor sem volna nehéz választani aközött, hogy a váradi rivaldán, vagy a Sorbonne Richelieu-termében keressük-e a tévelygésekből kivezető Ariadne-fonalát...

Erdős Iván.

„DERBY”
CIPŐGYÁR Rt.

**megkezdte
tavaszi olcsó cipőárusítását**

Nagy tömegű selejtes férfi- és gyermekcipők, női divatcipő különlegességek kivételes olcsó áron.

Derby cipőgyár Rt. fiókja
A. Iancu (Kossuth)-u.
5. sz. (Gyárepület)

Derby cipőgyár Rt. fiókja
N. Iorga (Zöldfa)-u.
7. szám

Vasárnap d. e. 11 órakor
szenzációs kettős műsor
maiféle
a DORIAN-FILMSZÍNHÁZBAN
10 leies helyárrakkal
Borbálói pokol
és
Fialalság bolondság

MOZI

— Az Apolló mozgó ma, pénteken játsza utoljára az „Aki mer az nyer” szenzációs vig kalandorfilmet, amely egy amerikai milliárdos európai kalandjait mutatja be a legötletesebb jelenetekben. Elga Brink, Livio Pavanelli és a kitűnő Paul Heidemann játszik a főszerepeket. A kitűnő film előtt Susanne Lenglene, a tenis-világbajnoknője mutatja be a tenis mesteriskoláját, amely nemcsak sportkörökben, de általában a legszélesebb érdeklődésre kell számot tartson.

— Ma utoljára látható a Dorian-Filmszínházban az „Arany pillangó” című 6 nagy felvonásból álló film, melynek a főszerepét Lily Damita alakítja. A Londonban lejátszódó Dorian-filmet Kertész Mihály, a híres magyar filmrendező készítette. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. — Jön: „Hossz és Bessz”, egy tőzsde karrier története.

Heyman szinkör

Péntek: Ibolyafaló. Slágersorozat 16. Harry Liedtke, Verebes Ernő.

Szombat: Ibolyafaló. Slágersorozat 16. Harry Liedtke, Verebes Ernő.

Vasárnap délelőtt: Acélkirály. Milton Sills.

Vasárnap délután: Ibolyafaló. Slágersorozat 16. Harry Liedtke, Verebes Ernő.

MINDENT LEGYŐZ A SZERELEM... (12)

Segélykiáltásaira figyelmesé lett a remete, aki ép eltűnt titokzatos lakója keresésére indult. Amikor ugyanis hazatért, a barlanglakás üres volt és egy kis papíron bucsuzott el tőle vendége, aki magát Lujának írta alá.

A remete nyomban feltárta a lezuhanat emberhez vezető utat és megvizsgálta Jósát. Mozdulatlan volt, de élt, nyilván valami csontja törött. A remete elküldötte a leányt a faluba emberekért, maga pedig sietett a faluba, ahol mindenki arról beszélt, hogy el kellett halasztani a nagyszerű lakodalmat, mert a vőlegény eltűnt.

Az udvarnagy ravasz szolgálja átlátta a helyzetet és tudta, hogy most már gyorsan cselekednie kell és ezért közölte a bírónak, hogy Annuskát egy pillanatra sem hagyja tovább ott, hanem még aznap este elszállítja „biztosabb” helyre.

A bíró azonban váratlan ellenállást fejtett ki. Kijelentette, hogy csak akkor engedi ki a leányt, ha megmondják neki, hova viszik és mit akarnak vele. A komornyik meglepődött a bíró váratlan akadékoskodásán és fenyegetődni kezdett, a bíró azonban megmaradt amellett, hogy tőle, mint törvényes gyámtól és nevelőapától senki a leányt erőszakkal el nem veheti.

A kákvölgyi remete, aki mesziről figyelte az eseményeket, most már elérkezettnek látta az időt, hogy közbelépjen. Éjszaka odalopódzott a házhoz és levélben adta hírül Annuskának, hogy a szabadulás perce közeleg.

Annuska ettől a perctől kezdve megnyugodott és már nevelőapjától, a bírótól sem félt többé, sőt, amikor az nyájasságot színélve, közeledett hozzá, egész szívét föl-tárta előtte, elmondotta, mi minden történt vele, mióta kétszer is elrabolták. A bíró erősen fogadkozott, hogy ezentul mellette lesz és csak azt kérte, hogy ha majd herceg nő lesz, ne feledkezzék meg róla. Rábitta, hogy a levelet elkészbesíti a hercegnek.

Mialatt Annuska levele utban volt a herceghez, a remete — álruhában — megjelent Lónyay grófnőnél és bizalmát megnyerve, olyan események előadásával, — amik Lujza elrablása alkalmával történtek, ahol ő is jelen volt, elmondotta, hogy hol van és milyen

veszedelemben van Annuska.

A grófné titokban közölte az értesüléseket az ifjú Lónyay gróffal, aki azonnal vállalkozott rá, hogy Annuskát kiszabadítja nehéz helyzetéből és lehetővé teszi, hogy nenyével külföldre utazzék üdözői elől. Magához vette a herceg hűségese fővadászát és az éjszakai vonattal Daruvárra utazott. Épp akkor érkezett a bíró házához, amikor Annuskát el akarták rabolni. De ott volt már a „remete” is, aki öreg korára nézve bámulatos erővel birkozott az áruló hercegi komornyikkal.

Lónyay gróf elkergette a komornyikot és pribéktársait és magával vitte boldog ájultságában Annuskát, aki újból megmenekült a veszedelemből...

Lónyay gróf csak arra kérte a vadászt, hogy a herceget ne értesítse egyelőre a történetekről, azután nagynénjéhez hajtattott és jelentette neki, hogy Annuskát biztonságba helyezte a székváros egyik szállodájában, minthogy nem volt tanácsos újból a kastélyba hozni.

A grófné azonnal utazásra készült és közölte Fanny szobaleányával, hogy egyedül kíván utazni. Fanny, aki már érezte, hogy nem bírja urnője bizalmát, gyanút fogott és leskelődni kezdett. Amikor a grófné becsomagolt és a vonat-hoz hajtattott, követte egy másik kocsin és így megudta, hogy valóban Annuskával utazik a grófné.

A grófné és Annuska Svájc egy kies firdőhelyére utaztak, ahol láthatólag megnyugodott a szegény leány felzaklatott lelke.

Pár nap múlva megjelent az üdülőhelyen a kémkedő komornyik is, aki értesítette az udvarnagyi hivatalt, ahonnan nemsokára megérkezett Fülöp is, a kémsszervezet feje.

Még egy súlyos kellemetlenség zavarta meg a feledést és lelki gyógyulást kereső grófnét és Annuskát. Az üdülőtelepen váratlanul feltűnt a grófné tíz éve hiott-nak hitt férje, aki rejtélyes eltűnése óta egész Amerikát becsatangolta, vagyonát eltékozolta és most egy félvilági hölgy társaságában éli napjait. A gróf váratlan megjelenése lesújtólag hatott a grófnéra, aki meneküni igyekezett férje elől. Elutazásukat perze a kémek idején megtudták és követék őket Olaszországba is.

Egy nappal elutazásuk után érkezett meg Svájcba Lónyay gróf és László herceg, aki végre megtudta kedvese tartózkodási helyét és azonnal utánautazott. Nagy meglepetéssel vették a hírt, hogy a grófné és Annuska már elutaztak és nyomban folytatták útjukat Olaszország felé. Milánóban nem találták őket, ezért Lónyay gróf továbbutazott Genuába, László herceg pedig Milánóban maradt, hogy onnan nyomozzon Annuska után.

Lónyay gróf meg is találta a nagynénjét és Annuskát az egyik előkelő szállodában, de érkezéséről nyomban tudomást szereztek a kémkedők is, úgy, hogy amikor táviratot akart feladni László hercegnek, hogy megtalálta nagynénjét és Annuskát, akkor már a kémek kezébe jutott a távirat, akik azt meghamisítva továbbították a hercegnek.

Igy történt azután, hogy a herceg a megbeszélés ellenére egy más szállodában kereste őket és csak órák múlva jutott nyomukra.

A szállodában borzalmas vaságra ébredt: Lónyay grófnét és az ifjú gróftot valami keleti álomporrall elaltatták és miután ők öntudatlanul feküdtek egy idegen szálló barátságtalan szobájában, az alatt Annuskát rejtélyes körülmények között elrabolták...

(Folyt. köv.)

Megnyílt
Élena-
pensio
Abbázia
legjobb helyén

Napi pensio 35 lírától

Elsőrangú konyha

Tulajdonos SZÁSZ ERZSI

ANGRÓ ÜZLETEMET MEGSZÜNTETEM!!!

Raktáron levő árukat angró áron alul elárusítom.

Kérem kirakat árait megtekinteni!

Klein Vilmos

Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 3.

Mit szól hozzá?

AZ ÚJ FÉRFIDIVAT HÖSEL.

Megemlékeztünk arról, hogy Waleffe, a francia író meg akarja honosítani a hosszú ormótlan pantalon helyett, mely a térdet és a lábikrát teljesen eltakarja, a térdnadrágot. Eddig csak eszme volt az egész mozgalom, de most a férfidivat forradalmárai támadásba mennek át. Hét összeesküvő, akiket egy elegáns és kopasz „arbitér elegantiarum” vezet, megfogadta, hogy legközelebb az opera díszelőadására térdnadrágban megy el.

Ugy érvelnek, hogy ebben semmi feltűnő sem lehet, miután a szem már váltig megszokta a sport-nadrágot.

Ez a sportnadrág azonban természetesen nagyon tetszetős lesz, azt mondják, hogy ellenállhatatlan. Öves kabát járul hozzá, magas gallér csipkés mellfodor, felöltő helyett regényes köpeny s egy tizen-nyolcadik századbéli sapka.

A jelszónak már is fogantja van, amennyiben a párisi bálokon több férfi mutatkozott sötétkék ruhában.

A franciák annakidején, amikor fölbörtönték a trónt, elvetették a térdnadrágot s az általános egyenlőség nevében behozták a pantallót. Azt hitték, hogy ezzel megváltoztatják az emberiséget. Most belátják, hogy kissé csallódtak s apáiknak egyben-másban igazuk volt. Visszatérnek a térdnadrághoz. A történelem és a divat körbe-körbe megy.

KIPUSZTUL A CETHAL.

Londonból jelentik: Az új-zélandi kormány most intézkedésre készül a cethalászat ellen, amely annyira felflúllt az utóbbi években, hogy kipusztulással fenyegeti ezt a halfajt. Az idegen cethalászok szabadon üzik mesterségüket a sarki tengeren s csak maga a norvég cethalásztársaság ötszáz ezer fontnál nagyobb haszonra tett szert a múlt esztendőben a cethalak feldolgozásával nyert ipari termékek révén. Az új-zélandi kormányt most egyébként nemcsak az értékes halfaj védelme készteti az említett akcióra, hanem azt is tervezi, hogy a cethalászat monopolizálásával maga legyen szert haszonra. Legközelebb már az új-zélandi parlament is foglalkozik majd ezzel a kérdéssel.

Nyakkendő legújabb divatmintákban. Szolid árak. Tóth uri divatüzlet Reg. Ferd. 10.

Rimanóczy utca 5.

Szántaynál

a legújabb fasonokra férfi és női kalapokat alakítanak

2762-2

Megdrágul a magyar vizum?

Ahány személy szerepel az utlevélben, annyi vizumdíjat kell fizetni? — A budapesti román követség kezdte a vizum drágítását?

Néhány nap előtt a budapesti sajtóban olyan hírek terjedtek el, hogy a budapesti román követség új rendszert szándékozik életbe léptetni az utlevelek vizumozása terén.

Tudvalevőleg eddig, ha egy utlevélben két, vagy három személy szerepelt is, illetve, ha egy több tagú család akart utazni egy közös utlevéllel, azt csak egy vizummal kellett ellátni. Most, mint a hírek mondják, személyszerinti vizumozásirendszert léptet életbe a budapesti

román követség, tehát

annyi vizumot kell egy utlevélre fizetni, ahányan az utlevélben szerepelnek.

Ez az intézkedés természetesen nagyon megdrágítja az utazást és mint értesülünk, már lépések történtek a rendelkezés visszavonása érdekében.

A budapesti román követség intézkedésének hírére a magyar külügyminisztérium állítólag utasította a bucaresti-i magyar követséget,

hogyha Budapesten életbe lép a személyszerinti vizumozás, úgy a bucaresti magyar követség szintén hasonló szellemben fog eljárni.

A vizumozás új rendszerét eddig még sem Budapesten, sem Bukarestben nem léptették életbe és reméljük, hogy ezt az üzérkedést, amely minden tekintetben antiszociális, nem is fogják keresztülvinni.

Akik szomjuhozzák az igazságot

J. Th. Florescu volt igazságügyminiszter váradai felolvasása

A nagyváradi román közönség elítélte gyűlt egybe tegnap délután a városháza nagytermében, hogy J. Th. Florescu-nak, a volt liberális kormány igazságügyminiszterének felolvasását, amelyet az Ateneul szabadságharc rendezett, meghallgassa. Mint volt igazságügyminiszter, J. Th. Florescu nem is választhatott más témát, mint „Az igazság szomjazása”-t (Setea de dreptate).

Azzal kezdte J. Th. Florescu, hogy a háború után az igazság után erősebben szomjaznak az emberek, mint bármikor és éppen ebben a mai korszakban, az igazságosság eszméje olyan változáson ment át, amilyenre aligha van példa. Így elsősorban a magántulajdon szent és sérthetlenségének elvét kezdte ki az idő, mert hiszen, egyrészt a földhasználatok, másrészt a városi házakban levő lakások forgalmának megkötöttsége tényleg a magántulajdonnak szociális, vagy másfajta érdekből való kikezdését jelentik. Aztán rámutat J. Th. Florescu a kivételes törvények egész sorára, amelyek a fogyasztót akarták védeni és megkötötték a forgalmat, de hát ezt is magasabb szociális szempontok tették szükségessé.

Az igazságra szomjuhozókat megnyugtatja a volt igazságügyminiszter, hogy vannak törvények, amelyek védelmet nyújtanak a jogában sértett polgárnak. Utal Florescu az úgynevezett legea contenciosului-ra, amelyet az előző kormány szavaztatott meg. Ez a törvény lehetővé teszi minden polgár számára, hogy a hatósági, vagy másfajta intézkedésekkel szemben, amelyeket esetleg jogszétkötőnek tart, a bíróságnál keresen menedéket. Az igazság elvének kielégítését akarja szolgálni a bírák elmozdíthatatlanságáról és a tisztviselői státutumról szóló törvény. Nagy igazságtalanságnak tartja J. Th. Florescu azt, hogy a nők kiharadtak a törvényhozó munkából. A nagyszámú hölgyközönség hatalmas tapsa közben jelenti ki a volt igazságügyminiszter, hogy a nők, akik a világháború idején megtudták védeni az otthon szentségét, méltók arra, hogy a férfakkal egyenlő joguk legyenek.

Majd a bíróság munkájáról beszél a legteljesebb elismerés hangján J. Th. Florescu és tiltakozik az ellen, hogy a politikát bevigyék az igazságszolgáltatásba s hogy a bírakat politikai harcokba, barmi-

lyen formában is, bevonják. A törvény csak holt betű, a bíró — él és ő alkalmazza a törvényt, — mondja Florescu — fontos tehát, hogy a bírónak mindig helyén legyen esze és szíve. Dicsőíti Magnaud-t, a „jó bíró”-t és rámutat, hogy tapasztalat szerint gyorsabb volt a bűnös megjavulása akkor, ha a bírák engedékenyebbek voltak. Emelt hangon hívja fel J. Th. Florescu a váradai románokat arra, hogy legyenek jóakarattal a kisebbségek iránt és tartsák tiszteltben azoknak jogait, mert az ország alkotmánya kimondja, hogy Romániában a törvény előtt egyenlő minden polgár, tekintet

nélkül arra, hogy milyen fajhoz, vagy felekezethez tartozik.

Majd hangsúlyozza J. Th. Florescu, hogy a nép szomjuhozza az igazságot és ennek a szomjuságnak a jog érvényesüléseért való harcban kell kifejezésre jutnia. A művelt embernek legmagasabbrendű kötelessége a harc a jogért.

A számos költői idézettel, frapáns anekdotával fűszerezett felolvasást, amelyet művészi formában interpretált a volt igazságügyminiszter, hosszú tapsal köszöntö meg a közönség, amely előadás közben is többször nyilvánította tetszését.

Végül Bogdan Jonescu jogakadémiai tanár mondott köszönetet az előadónak az Ateneul nevében.

Vidám történet egy kikapós szalmaözvegy - férjről

Budapestről írja az Estilap tudósítója: Vigjátéki jelenet szemtanúi voltak azok, akik tegnap este tíz és tizenegy óra között az egyik előkelő budapesti dunaparti szálloda éttermében vacsoráztak.

B. Jenő nagykereskedő feleségét nemrég elküldötte a Rivierára üdülni. A szalmaözvegy nagykereskedő felesége távolléte alatt egy csinos, elegáns, feltűnően szép nővel ismerkedett meg. Az ismeretséget a dunaparti étteremben kötötte és ide hívta meg tegnap este vacsorázni az új ismerőst.

Tegnap este tíz órakor B. Jenő megjelent a szálloda éttermében, szmokingban, izgatottan várta hölgye megjelenését. Várakozás közben a nagykereskedő — legnagyobb rémületére — három asztallal tovább

sógornőjét pillantotta meg.

Kellemetlen helyzetében az egyik barátja jutott az eszébe, dr. K. Béla, budapesti ügyvéd. Kiszaladt a telefonfülkéhez, felhívta barátját és a következőket mondotta neki:

— Édes Bélám, öltözz azonnal szmokingba és három percen belül légy itt, rendkívül fontos, életbevágó ügyben kell a segítségedet kérnem.

Visszament az étterembe és meghagyta a pincérnek, hogy ha egy úr keresi, azonnal hívják ki. Az ügyvéd nemsokára meg is érkezett, a nagykereskedő elébe rohant:

— Édes Bélám — mondta neki — nem komoly dologról van szó. Rendezem van a szálloda éttermében és legnagyobb megdöbbenésemre a harmadik asztalnál sógornőmet fedeztem fel. Kellemetlen csatládi botrány lenne abból, ha megtudná, hogy találkozom van itt egy idegen hölgygel. Arra kérék tehát, várd meg te az ismerősimet.

És ezzel leírta a hölgy külsejét a barátja előtt és kérte, hogyha meglátja, mutakozzon be neki, azután kettesben jöjjenek az asztalához és üljenek le hozzá.

Az ügyvéd mosolyogva ment bele „barátja megmentésébe”, a nagykereskedő visszatért a szálloda éttermébe.

Alig ült ott néhány percig, amikor hölgye kíséretében dr. K. Béla megjelent az étteremben. Odamentek a nagykereskedő asztalához és igen örültek mindhármán, hogy a trükk ilyen jól sikerült.

K. Béla félrehívta barátját, B. Jenőt.

— Édes öregem, pénzza-

varban vagyok, — mondotta barátjának — én mindenben teljesítettem a kérésedet, de most én kérek, hogy

adj 500 pengőt kölcsön el-sejéig.

— A legnagyobb örömmel, — mondotta a nagykereskedő és átadta a pénzt a barátjának.

Közben a sógornő erősen fixirozta B. Jenőt és a nagykereskedő úgy érezte, hogy most már nem térhet ki az üdvözlés elől. Odament a sógornőjéhez és így szólt:

— Csókolom a kezedet, édes Jolánkám.

— De uram, — állt fel a hölgy indignálódva — micsoda új aszfaltbetyár trükk ez? Ugy tesz, mintha ismerne engemet és olyan néven szólít, a mely sosem volt az én nevem.

Most aztán B. Jenő csodálkozott el, sokáig nézte a hölgyet és rájött, hogy — tévedett.

— Becsületszavamra, — mondotta ezután ügyvéd barátjának, — a megszólalásig hasonlít a sógornőmhöz.

És én annyira megijedtem, hogy ez 500 pengőmbé került.

Na, de most menj vissza hölgyünkhöz és mulass vele jól, látom, hogy inkább feléd huz. Pénzed is van, mulatótársad is, hát nincs semmi akadály a kellemes szórakozásnak.

Igy vigyázott az isteni igazságszolgáltatás a férj erkölcsére — a belügyminiszter új erkölcsvédelmi rendelete nélkül is.

A SPORTHILAP

hétfőn reggel, szenzációs tartalommal újra megjelenik.

של פאך

Mindennemü **husvéti** fűszerárak olcsó áron beszerezhetők

Fuchsz Sámuel és fia
cégnél

Piața Viteazul Mihai és Zöldfa-u. sarok. Telefon 289.

של פאך

Elsőrangú uri, női és egyenruha szabóság

Biró László

a Nyugdíjas Szövetség szabója
Ciorogariu (Uri)-utca 24.

Mélyen leszállított árak.

Mi újság?

Éjszakai merénylet a Széchenyi-szálló előtt Riválisai leütöttek egy vasutast

Ma hajnali három óra körül a Ferdinánd-úton posztoló rendőr, aki a Ciorogariu (Uri)-utcától a Széchenyi-szállóig teljesít szolgálatot, a szálloda közelében egy vérbefagyott emberre bukkant.

A rendőr nyomban értesítette a mentőket, akik a szerencsétlen embert súlyos sebeivel beszállították a kórházba. A gyors orvosi beavatkozás után sikerült az eszméletlen férfit életre keltetni, s ekkor megállapították, hogy Bogdán Dimitri CFR-ista, aki egy szerelmi kalandnak esett áldozatává. Tompa tárgyaktól credő hatalmas ütések torzították el az arcát és sebeztek véresre a koponyáját.

Akadozó hangon, a fájdalomtól nyöszörögve mondta jegyzőkönyvébe a véres kaland történetét.

— Záróra tájban egy kávé-

házból jöttem ki, — adta elő — egy hölgy után siettem, aki félreérthetetlen jelekkel biztatott, hogy követhetem. A Széchenyi szálloda közelében csatlakoztam is hozzá s ekkor észrevettem, hogy két idegen férfi követ bennünket gyanús szótlanossággal.

A hölgy belém karolt, a férfiak pedig egészen a közelünkbe nyomultak és sértő megjegyzéseket tettek rám. En tiltakozni próbáltam, mire az egyik ököllel az arcomba vágott, majd a következő pillanatban már a földre sujtott egy hatalmas ütés.

Ami ezután történt, arra már nem emlékezem.

Bogdán Dimitri állapota súlyos, de nem életveszélyes.

A rendőrség megindította a nyomozást az ismeretlen éjszakai támadók ellen.

A lei ma Zürichben: 325.—

Zürichi nyitás

BUKARESI 325 —

BERLIN	123.25
NEW-YORK	519.87
LONDON	2525.25
PARIS	2036.50
MILANO	2410.—
BUDAPEST	90.80
PRAGA	1539.50
BECS	73.20

Váradí árfolyamok

1927. március 31.

	Pénz	Áru
Pengő	30.10	30.30
Dollár	172.—	174.—
Cseh korona	5.08	5.12
Svájci frank	33.30	33.40
Oszták shilling	24.20	24.40
Francia frank	6.70	6.80
Angol font	840.—	845.—
Olasz lira	7.90	8.00

* A polgármester üdvözlő távirata Jacob József prefektushoz. Tulbure György polgármester a Segesvár körül történt vasuti katasztrófából szerencsésen megmenekült Jacob József prefektushoz az alábbi táviratot küldötte Bukarestbe:

— Szerencsés megmenekülése alkalmából úgy a magam, mint a város közönsége nevében örömmel üdvözlöm.

Sirota holnap este a Kath. Körben

* Az üzletek zárórája a román husvéti ünnepeken. A munkaügyi minisztérium rendelete értelmében 1927. április 23-án, Szent György napján, az összes üzletek — borbélyüzletek is — egész nap nyitva tarthatnak, a román husvét 3 napján azonban az összes üzletek zárva tartandók, kivéve a borbélyokat, akik az ünnep másodnapján déli 12 óráig tarthatják nyitva üzleteiket.

Mindenki ott lesz a Sirota koncerten

* Az Újságíró Klub Beethovenestje. Az Újságíró Klub tegnap este fényesen sikerült Beethovenestélyt rendezett. Az estély műsorát Guttman Miklós rövid, finom írása nyitotta meg, Beethoven zsenijéről. Majd Aldulescu asszony a Beethoven-dalok gyönyörűségébe merítette áhitatba hosszú percekig a közönséget, amely hálás tapsokkal köszöntötte a kiváló művésznőt. A műsor harmadik pontja Beethoven Adagioja volt. Ezt Ghica (klarinét), Popescu (cselló) és Guttman Miklós (zongora) adták elő döbbenetes művészettel. Az estély clouja a Pathétik zongora szonáta volt. Guttman Miklós nagy művészete talán legméltóbb keretek között nyilatkozott meg ebben a szonátában. — Mesteri technikája és a mű fölött elhatalmasodott szenvedélyessége Beethoven egész gigási valóságát tudták érzékeltetni.

SIROTA HANGVERSENYE

Szombat este 9 és fél órakor
a Kath. Körben
Jegyek a Musicában

* Előadás a nagyváradí Zsidó Otthonban. Achad-Haam, — családijának nevével Aser Ginzberg, a modern héber nép egyik legnagyobb gondolkodója nemrég halt meg Erec-Jisraeleben 70 éves korában. Nagyságát jellemzik Weitzmannnak szavai, aki halála alkalmával ezt írta róla „Fejünk koronáját vesztettük el benne!” Achad-Haam nemcsak egy zsidó író, hanem a zsidó nép ujkori történetének egy egész korszaka, még pedig eredményekben gazdag korszaka szállott sirba, — így emlékszik meg róla Nachum Szokolov. — A zsidó Nemzeti Szövetség váradí csoportja, valamint az Ivra héber nyelvégyesület elnöksége ezúton meghívja Várad zsidó közönségét az április hó 3-án, vasárnap este fél 9 órakor a zsidó Nemzeti Szövetség Otthona nagytetmében, Pável-utca 21. szám alatt megtartandó előadásra. Megnyitótartja: dr. Bárdos Imre, a Zsidó Nemzeti Szövetség elnöke. A nagy héber íróról dr. Kohányi Rezső és Ráth Efraim fognak előadást tartani. Bialiknak Achad-Haamhoz írt ódáját Grosz Péter fogja szavalni.

Holnap, szombaton van
a bemutatója

A mezei nőről

exclusiv slágerfilmnek

* Orvosi hír. Dr. Bauer Albert fogorvos, Ciorogariu (Uri)-utca 17. szám alá költözött. Rendel: d. e. 9—12-ig és d. u. 3—6-ig.

x Az „Astória” kávéházban ma este a színházi zenekar hangversenyez.

Matiné az Apollóban

Vasárnap d. e. 11 órakor

Páris csillaga

Lily Damita legszebb szerepe

כשר של פאך

Külön osztály.

Aszódi-nál Sas-palota

Ajánlok cerest, csokoládét, magvas mazsolát és mindenféle tisztán kezelt fűszerárakat

1 kgr. mézédess János-ke-nyér 30 lei. 2758

Saját érdekében keresse fel (míg a készlet tart) **Jung és Bém hat. eng. végeladását** Avram Iancu (Kossuth)-u. Sas bejarat kiállításra kerülnek: **szövevek, vásznak, selymek, asztalneműek stb.**

Hogy dolgozik az adóprés?

Átlagban „csak” 30 százalékkal emelik az adót. — Jelenetek az adókvető bizottságok előtt. — Egyetlen remény: a fellebbezés

A pénzügyi palota büszke homlokzatán, mintha izzó, vérvörös tűzcsők a dantei idézetet sugároznák: Lasciate ogni speranza! Remény nélkül lépik át mostanában az emberek a baratságtalan épület küszöbét. Tizenhat adókvető bizottság fáradhatatlanul dolgozik nap-nap után és munkájuk nyomán az ezer sebből vérző váradi polgár kábultan szédül ki az épületből. Az adóprés az idén sokkal erősebben dolgozik, mint az előző esztendőben.

Az államnak sok pénzre van szüksége és ha igaz az, hogy eddig az ország teljes papírpénzkészlete évenként háromszor vándorolt az állam kasszájába, ahonnan gyéren szivárgott csak vissza, úgy az idén ez a szám — legalább is, ahogy az adókvétési munkálatok sejtetni engedik — megsokszorozódik.

Keserű felajdulás fakadt már hetekkel előbb az adókvétők munkája nyomán. Panasz, panaszt ért, ugyanarra, hogy a polgármester jónak látta a polgárság képviselőit megbeszélésre hívni. Ezen a megbeszélésen a pénzügyi adminisztrátor, az adószedés hátaltan munkájának vezetője is megjelent és meggyőző érvekkel igyekezett bizonyítani, hogy így van jól, — ahogy van.

Valami kis enyhülést vártunk a városházi ankét után, azonban a hozzánk jutó hírek továbbra is arról beszéltek, hogy az adókvető bizottságok elképzelhetetlenül szigorúan folytatják munkájukat. — Különösen a házbérjévedelmi adók megállapítása kapcsán beszélnek fantasztikus számokról, elmentünk hát tegnap délután megnézni, hogy is folyik az adókvetés fájdalmas munkája.

A délutáni órákban siető emberek igyekeznek a pénzügyi palota felé. Négy óra tájban a sötét folyosóra nyíló ajtók előtt apróbb-nagyobb csoportok szoronganak. A délelőtti békés munka hajlékai valóságos itélőszékké alakultak át. Az első és második emeleten tizenhat bizottság végzi a munkát. Az ajtókon hosszú névjegyzékek lógnak, azoknak a nevei, akiknek adómegállapítására most kerül a sor. És míg a szolga hársány hangon szólítja a feleket, a csoportokban megindul a beszélgetés.

Miről is volna szó, ha nem az aktuális problémáról, az adókvetésről. És a panaszkodásnak se vége — se hossza. Mindenki tud a saját szomorú esetén kívül, még legalább egyet, ami aztán rendszerint hajmeresztőbb.

Eppen a comisia speciala No. II. szobája előtt haladunk el, mikor egy alacsony, köpcös, barna férfi — a külseje után kültekli szatócs — azzal rémiti társait, hogy egy nagy bérpalota tulajdonosára a dupláját vetették ki adóba, mint, amennyi házbért beszé. Mondanunk sem kell, hogy a beszédtől házbér összege olyan tekintélyes, hogy a duplája még adóalapnak is sok volna, nemcsak adónak. És míg a várakozás nehéz pillanatai lassan telnek, ilyen és ehhez hasonló történetekkel rémitgetik egymást. Ez talán nem is baj, mert annál kellemesebben éri őket meglepetés, mikor a bizottságtól kijönnek, ahol a tavalyi adóhoz viszonyítva mindössze — harminc perccel — emelték az adót.

Az egyik bizottsághoz bemerészkedünk. A bizottság feje régi ismerősünk, kedves, fiatal, bohémlelkű pénzügyi tisztviselő. Nem is jól áll neki ez a szomorúan komoly szerep. Iróasztalán garadában állnak a papírcsomók. Fekete fejkendő, idősebb asszony áll előtte, valahonnan a hegyről ereszkedhetett le az ünnepélyes aktusra. Csak a nevet mondja meg és már kész is a szentencia. Kíváncsian nézem, hogy milyen alapon emelték fel harminc perccel a tavalyi adót. Nem tudok kiokosodni az iratokból. Az az érzésem, hogy csak úgy találomra mondanak itt ki egy számot. Nem is titkolom ezt a bizottság vezetője előtt, mire az bőbeszédűen magyarázza, hogy a házbérjévedelmi adók megállapításánál már előre tekintetbe veszik a most készülő lakbértörvény által kilátásba helyezett béremeléseket.

Amerre megyünk, ahová nézünk, mindenütt csak adóemeléssel hallunk. Talán egyetlen eset sem jutott tudomásunkra, ahol adóleszállításról volna szó. Valahogy furcsának találtuk ezt és egy adókvető főember előtt meg is kockáztattuk azt a véleményünket, hogy van egy pár ember, vállalat, üzlet, akinek az idén sokkal rossz-

szabbul megy, mint tavaly, azoknak talán le kellene szállítani az adóját. Emberünk rögtön kész a válasszal:

— Ilyen esetekben nem emeljük az adót. A törvény ugyanis előírja, hogy ilyen esetekben a múlt évi adóalapot kell kiszabni. Le is lehetne szállítani az adót, csak hogy az, akinek most rosszabbul megy, mint tavaly, rendszerint nem ad be deklarációt.

Innen is tovább megyünk. A sötét folyosón egy ismeretlen úr fog el. Töri a magyar nyelvet, de azért kihámozom a beszédéből, hogy az adókvetés igazságosságáról akar meggyőzni. Valóságos adópropagandista az illető, mert minden bemutatkozás, előző ismeretség nélkül, arról igyekszik meggyőzni, hogy a kereskedőknek kevés okuk van panasza.

— Ön micsoda? — kérdi hevesen tőlem. Aztán be sem várja a választ, gyorsan folytatja:

— Ugy-e fixfizetési ember. — Mondjuk, hogy havi tizenkétezer lej a fixuma.

Megelégedetten nézem ismeretlen jöttevőmet, aki ilyen rendes fixumot állapít meg számomra.

— Nohát — folytatja — most kiszámítom magának, hogy mennyi adót kell fizetnie. Ceruzát vesz

elő, aztán mormolni kezd és csak szófoszlányok jutnak hozzám: adómentes... négy százalék... nyolc százalék... globális... még egy-két szám és diadalmasan mutatja a végösszeget 14.300 lej. Ennyi lenne az én adóm, ha tizenkétezer lej volna a fixumom.

— No, most nézzem ide. Egy közepkereskedő adóalapja átlagosan 80.000 lej.

Ujból mormol, számít és kész a végeredmény: 14.147 lej.

— Lássá — mondja — a kereskedő kevesebbet fizet, mint a fixfizetési.

Nem sokat értek a számokhoz, de azt rögtön észreveszem, hogy az összehasonlítás sántít. Az én állítólagos 144.000 lejes adóalapommal szemben, a közepkereskedőnek csak 80.000 lej adóalapot állapít meg az adópropagandista. Azt hiszem a kereskedők örülnének, ha a bizottságokban is így állapítanák meg az adójukat.

Storecsu pénzügyigazgató ur a multkorai ankétan a sajtót okolta minden bajért. Azt mondta, hogy az újságok alaptalanul izgatják a lakosságot az adókvető bizottságok munkája ellen. Ugyanakkor ezt is mondta:

— Tessék megfellebbezni a túl magas kivetéseket. Április negyedikétől kezdve írásban kell adni a fellebbezést és még a fellebbezési bizottság határozata ellen is lehet felülvizsgálattal élni.

Ebből a biztatásból is látszik, hogy valami igazság még is van abban, amit a lapok irtak. (—)

Egy kisgyermek tragikus halála

Játék közben egy tü furódott egy kisfiu hasába és három napi szenvedés után meghalt a gyerek

Megrendítő gyermektragédia történt néhány nappal ezelőtt Nagyváradon. Egy kisfiu halt meg tragikus körülmények között. A szerencsétlenségről sem az államrendőrség, sem pedig a királyi ügyészség nem adott ki hivatalos jelentést, a fájdalmas csapástól földig sujtott szülők pedig érthető módon igyekeznek titokban tartani a megdöbbentő eseményt.

A kis, alig másfél esztendőes Lampel Tibor tragédiájáról az Estilap munkatársának az alábbiakat sikerült megtudnia:

A V. Lukaciu (Malom) és Dobrogea (Veres Balázs)-utca sarkán van Lampel Mór fűszerüzlete.

Lampelék legkisebbik gyermeke, a kis Tibor, néhány nappal előbb egész nap panaszkodott édesanyjának hasfájdalma miatt.

Lampelné megsimogatta a fiúcska fejét, megcsókolta a gyermek arcát, gondolta, hogy

átfázott és azért vannak fájdalmai a gyomrában.

A kis Tibi valóban tovább játszadozott egész nap testvéreivel, de este, amikor édesanyja levetkőztette: a gyerek egyre jobban jajveszékelt.

A megrémült Lampelné tapogatni kezdte a gyermek hasát és ekkor látta, hogy a

hasfelületen a bőrből egy cérnaszál lóg ki.

amelyet sehogy sem bírt eltávolítani.

Lampelné a már lázas állapotban lévő Tiborkával elrohant a zsidó kórházba, ahol megröntgenezték a gyermeket és megállapították, hogy

a kis gyermek hasába egy nagyobb varrótű van belefuródva.

A kis gyermeket azonnal megoperálták és hasából eltávolították a cérnat a tüvel együtt.

A gyermeket aztán hazavitték a kétségbeesett szülők lakására.

ahol három napi szenvedés után meghalt.

A tragikus halálesettel kapcsolatosan ma délelőtt érdeklődtünk a zsidó kórházban, ahol a következőket mondták:

— Lampelné kisfiát hétfőn este hozta be a kórházba. — Valószínűleg játszás közben egy varrótű szaladt bele a gyermek hasába, amely megsértette a hashártyát és a beleket is. A tü 10—15 centiméteres utat tett meg a gyermek gyomrában. A tü piszkos volt és inficiálta a beleket. Röntgenezés után azonnal megoperáltuk és a szülők aztán lakásukon ápolták tovább az ártatlan csöppséget, aki, — mint értesülünk — három nap múlva meghalt.

Lampeléknél ez már a második gyermektragédia.

Egy évvel előbb a kis Tibor bátyja zsírosszódát ivott. A gyerek súlyos belső sérüléseket szenvedett, de végül sikerült mégis megmenteni.

A család iránt városszerte mély a részvétel.

BÁRÁNY ÉTTERME

Sirada Episcopul Pavel 21.

3439

A meztelen nő

főszerepeit

Petrovich Szvetizlav

és a démoni **Niffa Naldi**

játszák

Színház

Heti műsor

Róna Dezső vendégfellépéssel. Bérletszünet.

Pénteken: Román előadás. Szombat délután fél 4 órakor Asszonykám, mérsékelt helyárakkal. Sorozat szám 128.

Szombat este 8 órakor: Szigligeti emlékünnepe. Püskösdi királyné, népszimű, dalokkal és táncokkal. Emlékbeszédet mond Marót Sándor. C bérlet. Sorozat sz. 119.

Vasárnap délután fél 3 órakor: Luxemburg grófja, mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap délután fél 6 órakor: Uraim csak egymásután. Mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap este fél 9 órakor: Marica grófnő, 25-ik előadása.

TOSCA

Zsufolásig megtöltötte a színházat a komoly művészi teljesítményekre évek óta hiába áhító közönség. A színház nagy feladatot vállalt egy opera-előadás rendezésével és a feladatot csak a zenekari részben tudta betölteni. A rég minimálisra redukált zenekarral Kovács Miska igazi csodát művelt. A kísértő „szolisták” és a kórus — ki tehet róla — kétségbeesett. — A három főszerepben három ismertnevű vendége volt a színháznak. M. Lévy Ilonka legutóbbi váradi szereplése óta mintha vesztett volna hangja üdeségéből és fényéből és így inkább fölényes énekadását és zenei kulturáltságát élvezhettük. Scarpiát énekben, játékban egyaránt nagyszerűen hozta elénk Róna Dezső. Egészen szélesszálló, meleg, színes hangja öblösen zengett, drámai erővel volt teli. Kár, hogy sokat pihen és nem képezi magát tovább. Az est legnagyobb és legértékesebb meglepetése Sugár Frigyes lovagja volt. A kolozsvári opera fiatal tagja, az utolsó két évben annyit fejlődött, hogy ma már fővárosi operákban is megállhatja helyét. Hangját okos ökonómiaival hajtja fölfelé, játszi könnyedséggel veszi a legmagasabb fekvéseket, amellyel pompás színész és nagyszerű megjelölés. — Mindhárom vendégnek nagy sikere volt. A közönség felvonásvégeken nyolc-tízszer hívta őket a lámpák elé.

A sikerben osztozott velük Kovács Miska, a színház nagyszerű karnagya, akinek ezidén kevés alkalmat volt értékesen produkálni. — A rendezés igen győztes volt. A kivégzési jelenet majdnem botrányba fullt és sokat rontott az est szép sikerén.

— Marica grófnő jubilaris estje. Ennek a kitűnő operettnek a vasárnap esti jubilaris előadására már minden előkészület megtörtént. A jubilaris este alkalmából Zöldhelyi Anna, aki a darabnak a címszerepét alakítja, saját aláírásával ellátott fényképével lepi meg a közönséget, de színházunk a többi főszereplőknek autogramos fényképével is meglepi a jubilaris estén jelenlevőket. Az ünnepi este iránt az érdeklődés óriási.

— Luxemburg grófja, mérsékelt helyárakkal, vasárnap délután fél 3 órakor.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

RIDIKÜL, bőrdíj javítást, átalakítást vállalunk. Bőráruipar Rt. Ierakata, Ferdinánd király (Rákóczi) ut 5. 3202 1

„FEKETÉK barátja”. Nem értem magát, azt hittem az első útja hoztam vezet. Üdv. J... 324

KI SZERETI a zöld szemeket és hozzá szöke keretet, írjon menten levelet „Hazatérő fecskének”. Kicsi lányka legyen ám, herceg és helyes, ki a levélváltásra érdemes. 320

„JUPITER”. A jegyet későn kaptam. Címemre kérek értesítést. „Szeretni tudok.” 319

LAKÁS

TOBB csinos egy agyás butorozott szoba, központban azonnali fűtés, világítással együtt, havi 1500 leért kiadó. Bővebbet „Metropol” szálloda portásánál. 199

BUTOROZOTT különbejáratos szobák. Lakások, egyszobástól ötszobásig. Kétszobás lakás butorozva, azonnali. Ingatlanok 120 ezer-től három millióig azonnali lakásokkal. Balázs-nél, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 21. Telefon 815. 323

ALKALMAZÁS

TOBB évi gyakorlattal bíró kereskedő állást vagy bármilyen munkát keres. Cím a kiadóban. 306

HUSZONHATÉVES, perfect magyar-román, meglehetősen német nyelvtudása, 6 éves irodai praxisal rendelkező nőtlen magántisztviselő azonnali keres bármilyen irodai vagy levelezői állást. Cím a kiadóban. 297

KÖNYVELŐNÖT, ki perfect német levelező, felvesszünk. Cím a kiadóban. 330

SZAKKÉPZETT órák és mechanikus segéd, ki ért írógép és varrógép és az összes mechanikus munkákhoz, állást keres. Cím a kiadóba kér. 327

SZOPTATÓS dadának ajánlkozom. Cím a kiadóban. 327

HAZMESTERNEK ajánlkozom. Cím a Hegedűs hírlapirodában. 326

ADÁS-VÉTEL

BUTOROK rendkívüli árszállítással kaphatók Steinernél, Avram Jancu (Kossuth) utca, Sas-palota pinchehelyiségben. 3479

MAGÁNHÁZ 2 szobás, konyhás lakással, összes mellékhelyiségekkel eladó 150,000 leért. Kápolna-utca 10. 325

Eladó Parcul Carmen Sylva (Schlauch)-tér legszebb helyén egy szép nagy ház hely. Dr. Geher Bulev. Regele Ferdinand Gerliczy-palota.

HALÓSZOBA, alig használt, sodronymatraccal, olcsó áron eladó. Apolló-palota III. emelet 17.

Eladó Gerliczy-utcán egyemeletes modern ház igen kedvező áron, ötszobás elfoglalható lakással. Dr. Geher Bulev. Regele Ferdinand Gerliczy-palota

ELADÓ egy gyermek vaságy és parafadugók Delavrancea (Ritók Zsigmond) utca 33-a. 318

KÜLÖNFÉLÉK

20 szobás teljesen modern fürdőszobás pensió, kitűnően bevezetve, Abbázia legszebb pontján bérbeadó — 1 esetleg két évre betegség miatt. Cím Hegedűs hírlapirodában. 220

SZÉPEN mosok, vasalok, uri házakhoz ajánlkozom. Cím a kiadóban. 322

Hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárva gyámjai figyelembe.

Értesitem az Oradea városban lakó és a legénységi állományba tartozó hadirokkantakat, hadiözvegyeket és hadiárva gyámjait, hogy a folyó évi II. negyedre esedékes hadi-nyugdíjak kifizetését a Városháza földszint 18. sz. szobában levő III. sz. Perceptia (Alami adóhivatal), az alább feltüntetett napokon és a Libnet de pensiune (Nyugdíj könyvecske) jobb oldalon levő piros sorszám szerint minden egyes napon reggel 8 órától déli 12 óráig fogja eszközölni: 1927 április 2-án, szombaton 1—107 számig.

1927 április 4-én, hétfőn 108—214 számig.

1927 április 5-én, kedden 215—329 számig.

1927 április 6-án, szerdán 330—439 számig.

1927 április 7-én, csütörtökön 440—549 számig.

1927. április 8-án, pénteken 550—685 számig.

1927 április 9-én, szombaton 686—799 számig.

1927 április 11-én, hétfőn 800—899 számig.

Figyelemztetem az érdekelteket, hogy mindenki személyesen és azon napon jelenjen meg, amely napra sorszáma esik, mert más napon a nyugdíj nem fog kifizetett. Igazolás arcképes személyazonosság, ha ez nem volna, vasuti arcképes igazolványt, vagy szolgálati arcképes munkakönyvet hozzanak magukkal. A nyugta hátlapján az életbenléte az anyakönyvi hivatalban igazoltassák.

Perceptia de stat cerc. III. Oradea la 30 Martie 1927.

Perceptor.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY.

Folyó évi április hó 4-én délután fél 4 órakor alulírott cég telepén (Oradea Str. Ciorogariu — Uri-u. 14.) hiteles személy közbenjöttével meg-tartandó önkéntes nyilvános árverésen el fognak adni:

1. Ford teher Camion, teljesen jókarban, villanyvilágítással, 20.000 lei kikiáltási árban.
2. Opel négyüléses személyautó, villanyvilágításos, accumulatoros, teljesen jó állapotban, 35.000 lei kikiáltási árban.
3. Heim négyüléses autó, Bosch világítással, önindító, újonnan lackozva, 50.000 lei kikiáltási árban.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka.

A kincstári illetékeket a vevő fizeti.

A fent említett és árverés alá kerülő három automobil alulírott cég telepén (Oradea Str. Ciorogariu 14.), bármikor megtekinthető.

Oradea, 1927. március 31.

Automobil Kereskedelmi Vállalat és Garage.

Piros cukorka-tojás
3 drb 2 Lei

Aszódi-nál

a legszebb és legolcsóbb.

Csokoládé, húsvéti tojások, 1 kilo mazzola 60 lei, 1 liter rum 60 lei, Sajtok, saját darálású porcukor és mindenféle olcsó likörök.

Nagy
húsvéti reklamvásár

Aszódinál

Sas-palota 2758

x Vizum, gyorsan, pontosan a Hegedűs Hírlapirodában. — Telefon 458.

Festékek, padló-lackok, zománc-festékek, parkettkefék, falporolók stb. legolcsóbban

STERN S. FNDRE-cégnél
Nic. Iorga (Zöldfa)-u. 10. 3540-1

Alpaca kanál vagy villa 30 —, kávéskanál 20 — lei.

Ezüst fazon kanál v. villa 50 —, patent kés 70 — lei.

„RECORD” extra nehéz főzőedények.

Épület és butorvasalások leszállított árakban

STERN vaskereskedő

Mihai Viteazul Nagypiac-tér 2.
Telefon: 8-92 3400

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.

? Megérkezett a 12 világhírű „TIGRIS”?
eredeti zárt üvegekben. S. W. S. Kapható jobb műszerüzletekben.